

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Aktualne problemy archeologii śródziemnomorskiej , PG_00200223						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Sławomir Jędraszek				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Poszerzenie wiedzy z zakresu archeologii dynastycznego i ptolemejsko-rzymskiego Egiptu. Przegląd koncepcji archeologicznych związanych z problematyką archeologii Egiptu okresu dynastycznego, hellenistycznego, rzymskiego i wczesnego chrześcijaństwa.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHMU2_W06] Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe archeologii oraz nauk humanistycznych i społecznych istotnych dla badań archeologicznych	Zna, definiuje oraz charakteryzuje główne tendencje rozwojowe nauki w zakresie archeologii Egiptu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W01] Posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu archeologii, obejmującą teorie, metody badawcze oraz interpretacje zjawisk kulturowych	Wymienia i definiuje fakty, obiekty i zjawiska związane z archeologią i jej specjalizacjami w ramach archeologii śródziemnomorskiej, szczególnie archeologii Egiptu okresu dynastycznego i ptolemejsko-rzymskiego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	Umie rozpoznać najważniejsze problemy współczesnej archeologii Egiptu okresu dynastycznego i ptolemejsko-rzymskiego. Potrafi właściwie dobrać i analizować źródła związane z problematyką chronologii, archeologii architektury, archeologii religii, archeologii krajobrazu, archeologii wojskowości, oraz historii starożytnej Egiptu okresu dynastycznego i ptolemejsko-rzymskiego. W swojej pracy umie zastosować specjalistyczne metody i narzędzia badawcze archeologii Egiptu i egiptologii. Potrafi dokonać syntezy i zaprezentować wyniki swojej pracy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W04] Ma pogłębioną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii	Posiada wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii Egiptu okresu dynastycznego i ptolemejsko-rzymskiego oraz ogólnie egiptologii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	<p>Miasta piramid: Giza, El-Kahun. Analiza archeologiczna i historyczna. Tell el-Amarna. Struktura archeologiczna. Archaizacja. W świetle źródeł archeologicznych i historycznych. Cele archaizacji. Źródła służące do rekonstrukcji zagadnień związanych z wojskowością okresu Średniego i Nowego Państwa. Archeologia o społeczeństwie egipskim na podstawie wybranych źródeł archeologicznych i historycznych. Archeologia krajobrazu. Egipt okres araońskiego i ptolemejsko-rzymskiego. Główne zagadnienia. Religijność prywatna; religia indywidualna. Definicja, przykłady, zakres chronologiczny. Badania nad etniczną identyfikacją w Egipcie okresu farańskiego i ptolemejskiego. Możliwości i ograniczenia wynikające z posiadanych źródeł. Ludy Morza. Identyfikacja archeologiczna i historyczna. Mikrohistoria. Model badawczy w aspekcie społeczeństwa Egiptu okresu farańskiego i ptolemejsko-rzymskiego. Świątynia, Pałac jako przestrzeń badań mikrohistorycznych. Hyksosi. Identyfikacja archeologiczna i historyczna. Kontakty Egiptu ze światem minojskim/mykeńskim. Kontakty ze światem greckim.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych i historii starożytnej, umiejętność krytycznego porównywania różnych kategorii danych i wskazywania zależności.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin ustny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Bard K.A., 2008: An Introduction to the Archaeology of Ancient Egypt, Oxford</p> <p>Baines J., 2007: Visual and Written Culture in Ancient Egypt, Oxford.</p> <p>Frankfurter D., 1998: Religion in Roman Egypt: Assimilation and Resistance, Princeton</p> <p>Nicholson, T. P., Shaw, I., 2000: Ancient Egyptian Materials and Technology, Cambridge, New York</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Shaw I., 2012: Ancient Egyptian Technology and Innovation, London.</p> <p>Stevens, A. 2003: The Material evidence for Domestic Religion at Amarna and Preliminary Remarks on its Interpretation, The Journal of Egyptian Archaeology 89, 2003: 143-168.</p> <p>Stevens, A. 2006: Private Religion at Amarna. The Material Evidence (British Archaeological Reports International Series 1587), Oxford</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ludy Morza. Identyfikacja archeologiczna i historyczna 1. Tell el-Amarna: Kamienna wioska, Wioska rzemieślników 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.